

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Кафедра	Монументальний живопис	Рік навчання	1-4
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	1-8
АКАДЕМІЧНИЙ ЖИВОПИС Семестр 1 та 4 (осінь 2021, весна 2022) 01 вересня — 14 грудня 31 січня — 14 травень			
Викладач	Анорічева-Єрьомка А.І. доцент		
E-mail	Anoricheva.a@gmail.com , +380953087538		
Заняття	Понеділок 13.00–16.20, 28 (1 корпус) -1 курс П'ятниця 13.00–14.35 ауд. 28 1 корпус)-1 курс Четвер 13.00-16.20 ауд. 28 (1 корпус)-2курс П'ятниця 10.45-12.20 ауд. 28 (1 корпус)-2курс		
Консультації			
Адреса	ХДАДМ вул. Мистецтв 11 корпус 3, поверх 4, к.403		
Телефон	057-706-02-38 (кафедра)		

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) *в темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (Академічний живопис. Живопис);
- 2) в полі тексту листа позначити курс, групу, ПІБ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання*. Розширення: *текст* — doc, docx, *ілюстрації* — jpeg, pdf.

Окрім роздруків для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультації з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумов для вивчення дисципліни «Академічний живопис» не має.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Показ робіт із методичного фонду. Ознайомлення студентів з печатними репродукціями видатних майстрів живописного жанру та застосування додаткової літератури з дисципліни:

Ознайомлення студентів з печатними репродукціями видатних майстрів живописного жанру та застосування додаткової літератури з дисципліни:

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Базова:

- Аксенов Ю., Левидова М. Цвет и линия. – М., 1986
- Аксєєв Ю.С. Джерела. Мистецтво Київської Русі. – К.: Мистецтво, 1980
- Белецкий П. Украинская портретная живопись XVII-XVIII вв. – Л.: Искусство, 1984
- Винер А.В. Материалы масляной живописи. – М., 1950
- Волков Н. Композиция в живописи. – М., 1977
- Гренъберг Ю.И. Технология станковой живописи. – М., 1982
- Зингер Л.С. – Советская портретная живопись 1817 – ная. 1930-х гг.. – М.: Изобразительное искусство, 1978
- Киплик Д.И. Техника живописи. – М.-Л., 1950
- Мистецтво другої половини XVII-XVIII століття/під ред.. М.П. Бажан та ін. – Т.3. – К., 1968
- Мурашко О.О. Альбом. – К.: Мистецтво, 1980
- Павлов В.П. Українське радянське мистецтво 1920-1930-х років. – К.: Мистецтво, 1983
- Степовик Д.В. Українське мистецтво першої половини XIX століття. – К.: Мистецтво, 1982

Допоміжна:

- Василий Андреевич Тропинин: исследования, материалы/ Под ред.. М.М. Раковой. – М.: Изобразительное искусство, 1982
- Гершензон-Чегодаева Н.Н. Нидерландский портрет XV в. М.: Изобразительное искусство, 1972
- Ельшевская Г.В. Модель и образ. М.: Советский художник, 1984
- Петрицький А. Портрети сучасників: Альбом/Авт.-упоряд. В.В. Рубан. – К.: Мистецтво, 1991
- Рубан В.В. Український портретний живопис першої половини XIX ст. – К: Наукова думка, 1984

- Рубан В.В. Український портретний живопис другої половини ХІХ ст. початку ХХ ст. – К: Наукова думка, 1986
- Соколик Л.С. Очерки теории и истории портрета. - М.: Изобразительное искусство, 1950
- Фомина Н.Н. Никич А. Л., 1983
- Юон К. О живописи. М.-Л., 1950
- Юхимець Г.М. Українське радянське мистецтво 1941-1960 років. – К.: Мистецтво, 1983

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Виконання завдань дисципліни "Академічний живопис", студентами курсу факультету «Образотворче мистецтво», професійне спрямування: «Минументальне мистецтво та сакральний живопис», потребує наступні матеріали: планшети 40x50 – 1шт., пензлі, палітра, папір, гумка, олівець, фарби акварель, гуаш, темпера.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою практичної дисципліни «Академічний живопис», є вивчення законів образотворчого мистецтва, оволодіння технікою живопису, а також системою засобів вираження художнього образу.

Процес навчання складається з таких етапів: етюд-пошук, академічний етюд та самостійна робота.

Етюд з природи – основний метод навчання живопису. Зображення природи вимагає активного включення у процес вивчення природи усіх ланок єдиного процесу пізнання: відчуття. Сприйняття. Мислення. Тому є основним ведучим видом образотворчої діяльності у вивченні об'єктів зображення, у пізнанні навколишньої дійсності.

До головних задач курсу належать – композиційне рішення в аркуші світло-кольорового середовища, конструктивного ліплення форми кольором та тоном, передача матеріальності предметів, їх конструкції, визначення пластичної та кольорової цінності предметів; вивчення пластики фігури та напівфігури, її композиційного рішення у просторі повітряного середовища колориту, ставляться

чіткі академічні задачі з обов'язковим плануванням образотворчої діяльності на кожному етапі.

Надбання живописних навичок, знайомство з особливостями роботи

З матеріалом(акварель, гуаш), вміння знаходити кольорову гаму, підпорядковувати другорядне головному, допомагає у процесі дизайн-проектування вмінню акцентувати увагу на функції(небезпека, тощо), створити призначення предмету, знайти пропорції основних кольорових поверхонь, сприяє виразними засобами передавати основну ідею проекту.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Академічний живопис – є однією з найважливіших фундаментальних дисциплін, що виховують творче мислення, ідейно-естетичні погляди, які сприяють придбання професійної майстерності, що необхідно для створення оригінальних за формою та змістом художніх творів. Згідно з навчальним планом, що ухвалений методичною радою ХДАДМ, вона вивчається студентами протягом 3-х років 10 міс. (42кредитів ECTS, 1230навчальних годин). Основною формою навчання живопису є етюд з природи. Процес вивчення природи повинен будуватися на всіх елементах образотворчої мови: композиції, малюнку, світло-тіньових і кольоротональних співвідношеннях.

Головною вимогою у процесі навчання живопису є визначення пластики, кольоротональних співвідношень природи, пошук її виразних особливостей. Вміння вирішувати на високому рівні складні творчі задачі є запорукою майстерності художника копіювання творів мистецтва.

Процес навчання складається з таких етапів: етюд-пошук, академічний етюд та самостійна робота.

1 семестр містить:

2 модулі, 3 завдання за темою: «Особливості побудови форми голови»

1 МОДУЛЬ містить 2 практичних завдання:

- 1) «Наскрізний» декоративний натюрморт, яке спрямоване на визначення знань студентами живописних засобів виконання з природи композиційного центру, матеріальності предметів натюрморту та виявлення особливостей живописних законів, що супроводжують виконання живопису
- 2) «Етюд голови на світлому тлі», яке спрямоване на володіння студентами системою засобів вираження художнього образу, в якому необхідно витримати темний силует моделі, де світлі фони від оточуючого тла більш глибоко виявляють складну анатомічну форму голови.

2 МОДУЛЬ містить 1 практичне завдання:

- 1) Продовження «наскрізного» декоративного семестрового натюрморту (самоств.)
- 2) Екзаменаційне завдання - «Етюд голови людини у нескладному русі при контрастному освітленні на темному фоні», яке спрямоване на виявлення тих знань, які придбані при виконанні етюдів голови, де необхідно виявити композиційне, пластичне, кольоротональне рішення полотна.

2 семестр містить 2 модулі, 3 завдання за темою:

«Ліплення форми голови кольором, тоном. Передача характеру природи. Зв'язок з плечовим поясом»

1 МОДУЛЬ містить 2 практичних завдання:

- 1) «Наскрізний» натюрморт із заданих предметів (3-4) із включенням драпірувань, яке спрямоване на виявлення матеріальності та фактури предметів, колірної і тональної побудови (60x80, 80x60, полотно, олія)
- 2) «Голова людини з плечовим поясом з вираженою анатомічною характеристикою у нескладному русі на темному тлі», де портрет повинен бути не тільки зі складним, анатомічним аналізом, а ще й з максимальним виявленням портретної схожості, типажу завдяки світлотональній розробці, тонким кольоровим відносинам в гармонізації полотна (60x70, 55x75, полотно, олія).

2 МОДУЛЬ містить 1 практичне завдання:

- 1) Продовження «наскрізного» декоративного семестрового натюрморту (самоств.)
- 2) Екзаменаційне завдання - «Жива голова з руками в нескладному ракурсі», де необхідно знайти гармонійне поєднання декоративних відношень фону та одягу в конкретному живописному середовищі (60x70, 60x80, полотно, олія).

3 семестр містить:

2 модулі, 3 завдання за темою: «Пластичне вираження форми напівпостаті людини. Опрацювання форми загалом та в найбільш суттєвих деталях»

1 МОДУЛЬ містить 2 практичних завдання:

- 1) «Наскрізний» натюрморт із заданих предметів, різних за матеріалом, пов'язаних єдиною тематикою (90x100, 80x100, полотно, олія)
- 2) «Напівпостать одягнена або оголена, на світлому фоні з уведенням невеликого колірного акценту на голові або в середовищі» (60x90, полотно, олія)

2 МОДУЛЬ містить 1 практичне завдання:

- 1) Продовження «наскрізного» декоративного семестрового натюрморту (самост.)
- 2) Екзаменаційне завдання - «Напівфігура жіноча або чоловіча оголена, що сидить», яке спрямоване на передачу засобами живопису середовища, форми моделі, підпорядкування спокійної плями фігури декоративному фону (60x90, 80x100, полотно, олія)

4 семестр містить:

2 модулі, 3 завдання за темою: «Пластичне вираження форми напівпостатілюдини. Опрацювання форми загалом та в найбільш суттєвих деталях»

1 МОДУЛЬ містить 2 практичних завдання:

- 1) «Наскрізний» натюрморт із заданих предметів у холодному колориті, яке спрямоване на визначення ритміки драпірувань і структурної виразності постановки (90x100, полотно, олія)
- 2) «Напівпостать жіноча одягнена (портрет) на нейтральному фоні», яке спрямоване на визначення колірної рішення портрету, декоративні відношення одягу (70x90, полотно, олія)

2 МОДУЛЬ містить 1 практичне завдання:

- 1) Продовження роботи над творчим натюрмортом (самост.)
- 2) Екзаменаційне завдання - «Напівфігура жіноча або чоловіча оголена на декоративному фоні», яке спрямоване на вирішення композиції постановки, передачу характеру моделі (90x60, 90x70, полотно, олія)

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Денна форма		
		Кількість годин		
		Усього	Практ. під керівн. викладача	Сам. робота
1 курс 1 семестр				
МОДУЛЬ 1				
1	Завдання 1. «Наскрізний» декоративний натюрморт	25	25	-
2	Завдання 2. Етюд голови на світлому тлі	50	25	25
МОДУЛЬ 2				
3	Завдання 1. Продовження «наскрізного» декоративного натюрморту	25	-	25
4	Завдання 2. Етюд голови людини у нескладному русі при контрастному освітленні на темному фоні	50	25	25
Разом за семестр		150	75	75
1 курс 2 семестр				
МОДУЛЬ 1				
5	Завдання 1. «Наскрізний» натюрморт із заданих предметів	25	25	-

6	Завдання 2. Голова людини з плечовим поясом з вираженою анатомічною характеристикою у нескладному русі на темному тлі	50	25	25
МОДУЛЬ 2				
7	Завдання 1. Продовження «наскрізного» декоративного натюрморту	25	-	25
8	Завдання 2. Жива голова з руками в нескладному ракурсі	50	25	25
Разом за семестр		150	75	75
<i>Усього за 1 курс</i>		<i>300</i>	<i>150</i>	<i>150</i>

2 курс 3 семестр

МОДУЛЬ 1

9	Завдання 1. «Наскрізний» натюрморт із заданих предметів	40	20	20
10	Завдання 2. Напівфігура одягнена або оголена, на світлому фоні з уведенням невеликого колірної акценту на голові або в середовищі	40	20	20

МОДУЛЬ 2

11	Завдання 1. Продовження «наскрізного» декоративного натюрморту	30	-	20
12	Завдання 2. Напівфігура жіноча або чоловіча оголена, що сидить	40	35	15
Разом за семестр		150	75	75

2 курс 4 семестр

МОДУЛЬ 1

13	Завдання 1. «Наскрізний» натюрморт із заданих предметів у холодному колориті	40	30	20
14	Завдання 2. Напівфігура жіноча одягнена (портрет) на нейтральному фоні	40	30	25

МОДУЛЬ 2

15	Завдання 1. Продовження роботи над творчим натюрмортом	30	-	20
16	Завдання 2. Напівфігура жіноча або чоловіча оголена на декоративному фоні	40	15	15
Разом за семестр		150	75	75
<i>Усього за 2 курс</i>		<i>300</i>	<i>150</i>	<i>150</i>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	
82-89	B		

75-81	C	добре	зараховано
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ОСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Заплановані результати освоєння дисципліни	Заплановані результати навчання дисципліни:
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері монументального мистецтва, що передбачає застосування технік і методів виконання фрески та характеризується певною невизначеністю умов.
Загальні компетенції (ЗК)	<ul style="list-style-type: none"> - здатність до письмової та усної комунікації державною мовою. - здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, використання інформаційних, комп'ютерних і медіа технологій у практичній діяльності. - здатність розуміти причинно-наслідкові зв'язки та естетичні проблеми розвитку мистецтва фрески. - здатність розвивати екологічну культуру в суспільстві засобами фрески. - здатність розуміти та дотримуватися норм безпеки життєдіяльності. - здатність цінувати і поважати національну своєрідність, історію, культуру та мистецтво України. - здатність застосовувати знання з історії зарубіжного мистецтва у професійній діяльності, впроваджувати зарубіжний мистецький досвід.
Формування ключової професійної компетентності	<ul style="list-style-type: none"> - закономірності створення кольоротонального короткочасного етюд-пошуку; - закономірності побудови композиційно-графічного

	<p>рішення;</p> <ul style="list-style-type: none"> - закономірності виконання першої прописки (підмальовку) колірних відношень з урахуванням загальної колористичної побудови; - закономірності пошуку основної світлої та колірної провідної плями з урахуванням тепло-холодних градацій для загального колористичного рішення; - закономірності передачі живописними засобами матеріальності і фактури предметів; - засоби узагальнення та підпорядкування елементів загальному рішенню; - закономірності користування живописним матеріалом (олія, темпера), техніки і технології при виконанні з натури
<p>Фахові компетенції спеціальності (ФК)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - грамотно використовувати можливості живописного матеріалу і техніки для створення емоційно-художнього образу; - за допомогою кольору передати об'єм, кольорову гаму, кольорово-фактурні поверхні, що характерні для різних матеріалів (метал, скло, пластмаса, тощо); - виразними засобами передати основні риси натури; - компоувати в форматі; - створювати реальне сприймання предмету

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Дисциплінарна та організаційна відповідальність. Викладач несе відповідальність за координацію процесу занять, а також створення атмосфери, сприятливої до відвертої дискусії із студентами та пошуку необхідних питань з дисципліни. Особливу увагу викладач повинен приділити досягненню програмних результатів навчання дисципліни. В разі необхідності викладач має право на оновлення змісту навчальної дисципліни на основі інноваційних досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, про що повинен попередити студентів. Особисті погляди викладача з тих чи інших питань не мають бути перешкодою для реалізації студентами процесу навчання.

Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими потребами здоров'я (в межах означеної аудиторії).

Міжособистісна відповідальність. У разі відрадження, хвороби тощо викладач має право перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю з керівництвом та студентами.

ПРАВИЛА СТУДЕНТА

Під час занять студент повинен обов'язково вимкнути звук мобільних телефонів. За необхідності він має право на дозвіл вийти з аудиторії (окрім заліку або екзамену). Вітається власна думка з теми заняття, яка базується на аргументованій відповіді та доказах, зібраних під час практичних або самостійних занять.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Недопустимі запізнення на заняття без поважної причини. Самостійне відпрацювання обраної теми з дисципліни «Робота в матеріалі:фреска» відбувається в разі відсутності студента на заняттях з будь-яких поважних причин.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, у концептуальному рішенні проектної пропозиції тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю студент відсутній, він втрачає право отримати бали за екзаменаційний перегляд. Наступним кроком рубіжного контролю є отримання дозволу отримати додатковий час для підготовки до перегляду із вказаною датою прездачі завдань.

Корисні посилання:

<https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

ІНФОРМАЦІЙНІ (ЕЛЕКТРОННІ) РЕСУРСИ

- <http://artukraine.com.ua/>
- <http://artarsenal.in.ua/uk/>
- <http://www.adme.ru/tvorchestvo-hudozhniki/28-poleznyh-sajtov-dlya-hudozhnikov-816660/>
- ART LONDON <http://www.fasebook.com/art.london.5/>
- <http://smallbay.ru/>
- <http://www.ncca.ru/>
- <http://www.artprojekt.ru/history/xx/late-20-century.html>
- http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Culture/ilina/09.php

